

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem v právní věci **žalobce: D. K., „X“: Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví**, Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, zastoupenému Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem se sídlem Řetězová 2, Děčín, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.6.2009, ev.č. 110222/2009, č.j. 1726/SZ/2009,**

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 19.6.2009, ev.č. 110222/2009, č.j. 1726/SZ/2009, se **zrušuje pro nezákonnost a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení v částce 2 000,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané v zákonné lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19.6.2009, ev. č. 110222/2009, č.j. 1726/SZ/2009, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru kontroly R0615/08 ze dne 10.4.2009, č.j. 50449/08, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 30 odst. 1 písm. i) zák. č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích (dále jen „přestupkový zákon“), kterého se měl dopustit dne 30.7.2008 v 00.01 h v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem tím, že se odmítl podrobit vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Za výše zmíněný přestupek byla žalobci uložena pokuta v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona ve výši 25.000,-Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000,-Kč. Současně se žalobce domáhal zrušení i citovaného prvostupňového rozhodnutí.

Žalobce uvádí, že dne 29.7.2008 kolem 20.20 hod. byl v parku Družba v Ústí nad Labem před svědky několikanásobně fyzicky napaden L. S. Při těchto útocích mu byla způsobena fraktura nosních kůstek, odřeniny na různých částech těla a bylo mu roztrháno tričko. Během útoků na jeho osobu použil žalobce několikrát hrozbu nožem směřovanou k zastrašení útočníka, na což však agresor nereagoval a pokračoval v útocích. Při jednom výpadu žalobce zasáhl útočníka nožem a způsobil mu bodnou ránu pod pravým prsem směřující asi 3 – 4 cm do podkoží. Pak se S. odebral na lékařské ošetření a žalobce oznámil napadení na obvodním oddělení Policie ČR Severní Terasa. Dle žalobce bylo ve 22 hodin dne 29.7.2008 zahájeno trestní řízení. Žalobce se podrobil ve 22.41 hod. orientačnímu vyšetření na přítomnost alkoholu v dechu, přičemž hodnota naměřená přístrojem Dräger vykazala nulu. Žalobce přiznal, že těsně před útokem vykouřil společně se dvěma lidmi jednu cigaretu marihuany. Následnému odběru moči se žalobce odmítl podrobit.

Žalobce namítá, že vzhledem k zahájenému trestnímu řízení se v případě odmítnutí uposlechnutí výzvy mělo jednat o neuposlechnutí výzvy v rámci trestního řízení a příslušníci policie měli jednat v souladu s ustanovením § 114 odst. 5 zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „trestní řád“), s odvoláním na ustanovení § 158 odst. 3 písm. e) trestního řádu. Dle jeho názoru nemohl být vyzván k podrobení se zkoušce na přítomnost návykových látek dle zák. č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami (dále jen „zákon o ochraně před návykovými látkami“). Žalobce rovněž poukazuje na podstatné nesrovnalosti v časových údajích uvedených v jednotlivých dokladech vyhotovených Policií ČR, kdy se v dokladech objevují popisy skutečností, které byly objektivně zjištěny až v době po vyhotovení těchto listin.

Dále žalobce namítá, že v průběhu celého správního řízení nebylo dáno na jisto kdy a podle jaké právní normy byl žalobce poučen o důsledcích rozhodnutí nepodrobit se výzvě k odběru moči či krve. Trvá na tom, že nebyl poučen o možnosti uložení významných finančních pokut v případě neuposlechnutí výzvy, ale bylo mu pouze sděleno, že v případě odmítnutí odběru na něho bude hleděno, jako by pod vlivem návykových látek byl. Rovněž nebylo dle žalobce postaveno na jisto, zda a jak byl poučen v ordinaci lékaře, když tento místo odmítnutí odběru moči v protokole o lékařském vyšetření vyznačil, že bylo odmítnuto odebrání krve.

Žalobce rovněž namítá, že není možné pouhým úředním záznamem vyloučit jakékoliv jednání z probíhajícího přípravného řízení v rámci trestního řízení. Trvá na tom, že ustanovení § 23 odst. 1 trestního řádu jednoznačně uvádí, že k urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů lze řízení o některém z trestných činů nebo proti některému z obviněných vyloučit ze společného řízení. Žádná taková okolnost zde však dle žalobce nenastala. Rovněž poukazuje na skutečnost, že takové vyloučení je možné provést toliko vydáním usnesení podle trestního řádu s příslušným odůvodněním a poučením. Ani přestupkový zákon nezná pojem vyloučení přestupku z trestního řízení.

Namítá rovněž, že pokud by mělo v jeho případě být postupováno v souladu s ustanovením zákona o ochraně před návykovými látkami, tak ustanovení § 16 citovaného zákona ukládá správnímu orgánu povinnost provést orientační vyšetření, které však ve vztahu k návykovým látkám provedeno nebylo. Skutečnost, že příslušné oddělení policie takovými prostředky není vybaveno nelze dle žalobce přičítat k jeho tíži.

Dále uvedl, že vyjádření příslušného státního zástupce, kterému byl předložen spis k přezkoumání postupu policie a odmítnutí podrobit se vyšetření ze strany žalobce, nelze vykládat tak, že se v daném případě skutečně jedná o přestupek. Státní zástupce pouze

prověřil, zda v daném případě nedošlo k trestnému činu, negativní závěr však neznamená dle žalobce, že nutně předmětné jednání muselo splňovat skutkovou podstatu přestupku. Také nemuselo jít ani o trestný čin ani o přestupek. Ve vztahu k přestupkům se státní zástupce nijak nevyjádřil, neboť mu to ani nepřísluší.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že postup Policie ČR a časové nesrovnalosti, na které žalobce poukazuje v žalobě, s projednávaným přestupkem přímo nesouvisí. Žalovaný trvá na tom, že žalobce se dopustil přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona. Z provedených důkazů, tedy zejména z výpovědí svědků učiněných před správním orgánem v rámci správního řízení, protokolu o lékařském vyšetření ze dne 29.7.2008 a zprávy z ambulance ze dne 30.7.2008 dle názoru žalovaného jednoznačně vyplývá, že žalobce byl dne 30.7.2008 v 00.01 hod. řádně vyzván oprávněnou osobou, tedy příslušníkem Policie ČR k tomu, aby se podrobil odbornému vyšetření na zjištění obsahu jiné návykové látky v jeho organismu. K tomu byl žalobce vyzván poté, kdy sám do protokolu uvedl, že před incidentem, který byl v té době předmětem šetření Policie ČR, požil návykovou látku, aniž by uvedl jakou a způsob její aplikace. Žalobce se na výzvu odmítl vyšetření podrobit s odůvodněním, že nechce dělat problémy otci. Skutečnost, že byl řádně vyzván, opakovaně potvrdil svým podpisem bez uvedení jakýchkoliv námitek. Teprve mnohem později, ve svém písemném vyjádření sepsaném až dne 23.9.2008 tvrdí, že nebyl poučen, když v případě, že by poučen byl, nepochybně by se vyšetření podrobil. Toto vyjádření je dle žalovaného v rozporu se všemi provedenými důkazy obsaženými ve spise a nelze je hodnotit jinak, než jako účelové.

Žalovaný vycházel z listin obsažených ve správním spise prvoinstančního orgánu. Tyto listiny jsou dle jeho názoru způsobilé z pohledu věrohodnosti a vypovídací hodnoty zcela osvětlit, doložit a prokázat skutečný stav věci a jsou tedy jako podklad způsobilé k vydání rozhodnutí o odvolání. Trvá na tom, že se v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se všemi relevantními námitkami žalobce a neshledal v postupu předcházejícím jeho vydání žádné porušení právních předpisů.

O věci soud rozhodoval na základě zmocnění § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) bez jednání, neboť žalovaný ani žalobce nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a proto se má za to, že souhlas s projednáním věci bez nařízení jednání udělili, když o uvedeném následku byli ve výzvě výslovně poučeni.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí,

k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Hlavní námitkou žalobce bylo, že v daném případě nebyl žalobce vyzván k podrobení se odběru biologického materiálu v režimu zákona o ochraně před návykovými látkami, ale že šlo o výzvu učiněnou Policií ČR v rámci trestního řízení. Tuto námitku žalobce uplatňoval v průběhu celého správního řízení. V napadeném rozhodnutí se k této námitce žalovaný vyjádřil zcela lakonicky, že posuzování, zda byl žalobce vyzván k podrobení se vyšetření na přítomnost alkoholu či jiných návykových látek v režimu trestního řízení nebo v režimu přestupkového řízení, nemění podstatu § 30 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona, a to že se odepřel podrobit vyšetření. S tímto názorem však soud nemůže souhlasit a považuje jej za zcela mylný.

Otázku nepodrobení se vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiných návykových látek řeší zvláštními ustanovením jak trestní řád pro trestní řízení tak přestupkový zákon ve spojení se zákonem o ochraně před návykovými látkami v režimu správního řízení.

V ustanovení § 158 odst. 3 písm. e) trestního řádu je uvedeno, že o zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména mimo jiné vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 trestního řádu provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu.

V ustanovení § 114 odst. 2 trestního řádu je uvedeno, že je-li k důkazu třeba provést zkoušku krve nebo jiný obdobný úkon, je osoba, o kterou jde, povinna strpět, aby jí lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev nebo u ní provedl jiný potřebný úkon, není-li spojen s nebezpečím pro její zdraví. Odběr biologického materiálu, který není spojen se zásahem do tělesné integrity osoby, již se takový úkon týká, může provést i tato osoba nebo s jejím souhlasem orgán činný v trestním řízení. Na požádání orgánu činného v trestním řízení může tento odběr i bez souhlasu podezřelého nebo obviněného provést lékař nebo odborný zdravotnický pracovník. V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále mimo jiné uvedeno, že o povinnosti podle předchozích odstavců je třeba onu osobu poučit s upozorněním na následky nevyhovění (§ 66 trestního řádu).

V ustanovení § 66 trestního řádu je uvedeno, že kdo přes předchozí napomenutí ruší řízení nebo kdo se k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu chová urážlivě nebo kdo bez dostatečné omluvy neuposlechne příkazu nebo nevyhoví výzvě, které mu byly dány podle tohoto zákona, může být předsedou senátu a v přípravném řízení státním zástupcem nebo policejním orgánem potrestán pořádkovou pokutou do 50 000 Kč.

Z výše uvedených ustanovení trestního řádu jednoznačně vyplývá, že pokud je osoba (jakákoliv osoba účastníci se trestního řízení) vyzvána k podrobení se zkoušce na přítomnost návykových látek v rámci trestního řízení a této výzvě by se nepodrobila, hrozilo by jí uložení pořádkové pokuty až do výše 50 000,- Kč.

V ustanovení § 30 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona je uvedeno, že přestupku se dopustí ten, kdo odepře se podrobit vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, k němuž byl vyzván podle zvláštního právního předpisu. Jako takový zvláštní předpis je v poznámce pod čarou citován § 16 odst. 3 zákona o ochraně před návykovými látkami.

V ustanovení § 16 odst. 3 zákona o ochraně před návykovými látkami je uvedeno, že orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah jiné návykové látky než alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti, při nichž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, pod vlivem jiné návykové látky, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s užitím jiné návykové látky.

Zákon o ochranu před návykovými látkami neobsahuje žádnou sankci, která by mohla být za nepodrobení se odběru uložena. Pouze v odst. 5 citovaného ustanovení v poslední větě je uvedeno, že odmítne-li osoba vyšetření, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Z uvedené právní úpravy jednoznačně vyplývá, že pokud se osoba, u které je podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s užitím návykové látky, po řádné výzvě učiněné oprávněným subjektem odmítne podrobit orientační zkoušce a následně odbornému lékařskému vyšetření, dopustí se přestupku ve smyslu § 30 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona. Podstatným předpokladem naplnění skutkové podstaty uvedeného přestupku je předchozí výzva k podrobení se vyšetření podle zvláštního zákona. Bez předchozí výzvy podle zvláštního zákona nemůže dojít k naplnění skutkové podstaty citovaného přestupku. I s ohledem k citaci ustanovení § 16 odst. 3 zákona o ochraně před návykovými látkami v poznámce pod čarou u daného ustanovení v přestupkovém zákoně je takovým zvláštním zákonem nepochybně právě zákon o ochraně před návykovými látkami.

Pro posouzení daného konkrétního případu je podstatné, zda je možné za takovou výzvu podle zvláštního zákona považovat i příkaz strpět odběr biologického materiálu za účelem provedení zkoušky na přítomnost návykových látek dle ustanovení § 114 trestního řádu.

Dle názoru soudu, přestože odkaz na právní předpis pod čarou není přímo normativně závazný, příkaz k podrobení se odběru biologického materiálu dle ustanovení § 114 trestního řádu za takovou výzvu podle zvláštního zákona považovat nelze. Odběr biologického materiálu za účelem provedení zkoušky na přítomnost návykových látek v těle kontrolované osoby je v takovém případě jednoznačně s ohledem na ustanovení § 158 trestního řádu jedním z úkonů orgánů činných v trestním řízení v rámci již zahájeného trestního řízení. Samotné trestní řízení je nutno považovat za určité kompaktní řízení, které je vzhledem k zájmu na ochraně práv osob účastnících se trestního řízení ovládáno celou řadou specifických zásad a pravidel. Posuzování přístupu jednotlivých účastníků ve vztahu k příkazům a pokynům orgánů činných v trestním řízení má následně svůj odraz v rámci případného posuzování otázky viny a trestu. Míru spolupráce jednotlivých osob s orgány činnými v trestním řízení proto nelze samostatně podrobit přestupkovému řízení. Pokud se tedy nepodrobí osoba, která k tomu byla v souladu s ustanovením § 114 trestního řádu vyzvána, takovému odběru, hrozí jí postih pořádkovou pokutou dle § 66 trestního řádu, ale nemůže se tímto jednáním dopustit přestupku dle § 30 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona.

S ohledem na výše uvedené je tedy nutno konstatovat, že pro posouzení dané věci je skutečně kardinální otázka, podle jakého právního předpisu byl žalobce vyzván k podrobení se odběru moče. Touto otázkou se musí správní orgán zabývat, aby mohl postavit na jisto, zda došlo ze strany žalobce k naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 30 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona či nikoliv.

Vzhledem k výše uvedenému vyhodnotil soud tuto zásadní námitku žalobce jako důvodnou. Právní názor žalovaného, že není podstatné, podle jakého právního předpisu byl žalobce k odběru vyzván, ale že podstatné je jen to, že odmítl se odběru podrobit, považuje soud za nesprávný. V této nesprávnosti spatřuje soud nezákonnost ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s.

K dalším námitkám žalobce se soud v tomto rozhodnutí již nemůže vyjadřovat, neboť jejich posouzení jednoznačně odvisí od stanovení toho, dle kterého právního předpisu byl žalobce vyzván k podrobení se odběru biologického materiálu, a tedy zda vůbec mohla být naplněna skutková podstata přestupku dle § 30 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona. Tuto zásadní otázku musí posoudit správní orgány v rámci přestupkového řízení.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti tedy nezbylo soudu nic jiného než napadené rozhodnutí žalovaného zrušit pro nezákonnost ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V dalším řízení bude pak správní orgán podle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku. O rozhodnutí prvoinstančního orgánu soud nerozhodoval, neboť předmětný nesprávný právní názor je obsažen až v napadeném rozhodnutí a předmětnou nezákonnost lze odstranit v rámci odvolacího řízení.

Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě ve výši 2 000,- Kč. I přes výzvu soudu ze dne 3.9.2009, č.j. 40 Ca 4/2009-52, žalobce náklady řízení nevyčísil. Z obsahu soudního spisu vyplynuly pouze náklady vynaložené na soudní poplatek. Proto soud přiznal žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2 000,- Kč odpovídající uhrazenému soudnímu poplatku.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 26. ledna 2012

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová